

Všem ředitelům KHS
Ředitelům ZÚ

V Praze dne 17. 3. 2020

Č.j.: MZDR 12078/2020-1/OVZ

MZDRX019HXXR

Doporučení pro provozovatele vodovodů a další osoby dodávající vodu pro veřejnou potřebu (osoby uvedené v § 3, odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů) ve věci odběru vzorků pitné vody a prevence nákazy koronavirem

Na základě všech dostupných informací není pitná voda pravděpodobnou cestou přenosu koronaviru a není proto potřeba přijímat nějaká mimořádná opatření při úpravě a distribuci vody k zajištění její nezávadnosti. Podrobnosti jsou uvedeny ve stanovisku Státního zdravotního ústavu (<http://szu.cz/tema/zivotni-prostredi/koronavirus-a-pitna-voda>). Stejně tak platí, že pracovníci obsluhující čistírny odpadních vod mají dodržovat již dříve zavedená standardní hygienická a bezpečnostní opatření k ochraně zdraví při práci, aby se ochránili i před nákazou koronavirem z odpadní vody.

Největší riziko pro řádný provoz zásobování pitnou vodou proto představuje onemocnění většího počtu zaměstnanců provozovatele, které by mohlo ochromit provoz a funkci systému zásobování. Proto je v současné nepříznivé epidemiologické situaci maximálně důležité omezit riziko nákazy pracovníků obsluhujících tuto kritickou infrastrukturu, což znamená zároveň omezit maximálně riziko nákazy všech zaměstnanců vodárenských firem, ať už se přímo podílejí na obsluze vodovodů (kanalizací) či nikoliv.

Jednou z rutinních činností při zásobování pitnou vodou je kontrola kvality pitné vody, která se podle zákona o ochraně veřejného zdraví (č. 258/2000 Sb.) a příslušné prováděcí vyhlášky (č. 252/2004 Sb.) u pitné vody, která je dodávána z rozvodné sítě, má odehrávat v místě uvnitř budovy, kde pitná voda vytéká z kohoutků určených k odběru pro lidskou spotřebu. Dalším požadavkem pak je, aby místa odběru vzorků u spotřebitele byla volena tak, aby u zásobovaných oblastí zásobujících více než 5 000 obyvatel více než 50 % míst odběru nebylo trvalých, ale měnilo se každý rok (u menších oblastí nesmí být trvalých více než 65 % míst odběru), a aby měnící se místa odběru se vybírala metodou náhodného výběru. **Postupovat podle těchto pravidel však v současné době znamená vystavit**

odběrové pracovníky zvýšenému riziku nákazy, protože mohou nevědomě vstupovat do objektů, kde jsou lidé v karanténě, nebo do veřejně přístupných objektů, kde může být vyšší koncentrace nakažených lidí (zdravotnická zařízení). Na druhou stranu mnohé veřejné objekty, které byly dosud využívány jako trvalá odběrová místa (školská zařízení, sportovní kluby, restaurace), mohou být v současné době uzavřeny a pro odběr vzorků nepřístupné.

Proto v podmínkách nouzového stavu vydává ministerstvo zdravotnictví následující doporučení pro odběr vzorků vody v podmínkách nouzového stavu a šířící se epidemie koronavirového onemocnění. I když četnost a rozsah kontroly musí zůstat zachována, není nutné v tomto období trvat na odběrech vzorků na kohoutku ani na náhodném výběru vzorkovacích míst. Pracovníci zajišťující plány kontrol a odběry vzorků by měli operativně nalézt nová vzorkovací místa tak, aby se omezil jejich kontakt s občany a snížilo se riziko přenosu nákazy – k tomu je možné využít jako vhodné objekty např. domácnosti vzorkařů či různé provozní budovy provozovatele vodovodu nebo je možné vzorky odebírat i na vhodných místech přímo v distribuční síti (např. na hydrantech, v šachtách apod. – zde však pozor na kontaminaci vzorku, pokud nejde o standardní odběrové místo). Může se samozřejmě jednat i o veřejně přístupné budovy, pokud je tam při odběru možné se co nejvíce vyhnout kontaktu s jinými návštěvníky či pracovníky budovy, vhodné jsou např. venkovní odběrové armatury. V rozsáhlých distribučních sítích by měla být i nadále uplatňována snaha o reprezentativním pokrytí sítě odběrovými vzorky.

Vzhledem k tomu, že vzorkař se při vstupu do budovy musí dotýkat klik, zábradlí, vypínačů apod., je vhodné, aby buď pracoval v rukavicích, nebo byl vybaven přípravkem na dezinfekci rukou. Vedle odběru vzorků by měly vodárenské společnosti a další provozovatelé vodovodů činit další opatření směřující ke snížení rizika nákazy svých zaměstnanců, např. omezit provoz zákaznických center s osobním kontaktem, zrušit či omezit výměnu vodoměrů u odběratelů, omezit zbytné pracovní porady a služební cesty, dbát na zvýšenou hygienu na pracovištích (časté mytí rukou a dezinfekce povrchů, kterých se dotýká větší počet osob, častější větrání místností atd.) apod.

MUDr. Jan Marounek, MBA
ředitel odboru ochrany veřejného zdraví

